

47 kilo! Glöm det – tänkte jag. Det håller inte. Jag skippar alltihop. De släpper mig aldrig förbi incheckningsdisken med 47 kilo – när högsta tillåtna är 20. Ju mer jag funderade desto mer orealistiska föreföll mina planer. Jag tänkte dyka tekniskt från en safaribåt i Röda Havet...

SVART I

– PÅ TECHSAFARI I RÖDA HAVET

MR RÖTT

Vanlig dykutrustning kan hyras. För teknisk dykning använder jag alltid min egen utrustning. Och jag har dubbelt upp av alla livsviktiga pinaler. Dessutom tillhör jag skaran som gillar att ta bilder under vatten. Bara kameraprylarna väger 20 kilo.

Lyckligtvis segrade förnuftet. Ett ingående samtal med researrangören avslöjade möjligheten att få med sig ”lite” extra utrustning – utan att det behövde kosta en förmögenhet. Så långt allt gott och väl – trodde jag...

Men jag hade glömt att handbagaget bara får väga 5 kilo. Det hela resulterade alltså likafullt i en längre palaver med damen vid incheckningen. Till slut släpptes jag ombord med plånbok, necessär och kamera i en genomskinlig plastpåse. Handbagageväskan fick i stället tillbringa restiden i lastrummet.

Teknisk dykning är något för det lilla fåtalet – oavsett vilken exotisk plats den utövas på. Hopsättning och klargöring av utrustningen bidrar till att komplicera logistiken. Den mödosamma planeringen och den långsamma fyllningen och kontrollen av flaskorna kan utan vidare sluka all tid ombord på en safaribåt. Det handlar om att begränsa sina förväntningar. Vad är möjligt att åstadkomma? Man får välja den form av dykning som passar bäst till båtens förutsättningar.

Flera andra hade redan gjort det på HURRICANE. Det var båten jag valt. Den är utrustad med nitroxanläggning, syrgaskompressor, syre och helium plus ett större antal rebreatherflaskor och etappflaskor. Sist men inte minst: kompetent personal.

Justeringar Ombord på HURRICANE, som är en del av Oxygéne Red Sea Fleet, började vi med det obligatoriska checkdyket inte långt från land. På vanliga turer kollar man främst dykkonditionen. Här var det skillnad. Jag måste se till att min uppsättning techprylar funkade som de skulle. Det gjorde de inte.

I november var vattnet fortfarande varmt. Den goda nyheten var därför att jag bara behövde den ena delen av vät-dräkten. Och därmed mindre bly. Den dåliga nyheten gällde remstället. Jag hade egen vingväst med mig. Remstället passade inte på de inhyrda aluminiumflaskorna. Normalt sitter vingvästen och flaskpaketet monterade på en ryggplatta. Men plattan är av rostfritt stål och var för tung för att ta med. Därför hade jag köpt några extra spännremmar och en adapter för flaskpaketet. Där skulle jag alltså montera min vinge och remstället. Jag hade kollat i förväg att det var genomförbart. Men jag hade inte varit ute och dykt med det. Helt fel! Det fanns en avgörande skillnad. Hemma dyker jag i torrdräkt och avväger mig med den. Där behöver jag inte fylla luft i vingen förrän jag kommer upp till ytan. Nu hade jag alltså satt ihop ett dykpaket med vingvästen som enda möjlighet till avvägning. Under hela dyket var det alltså lite luft i den. Vingen blev totalt oregerlig. Luften flöt runt precis som den ville allt efter hur jag vände mig. Luftsäcken är ganska stor. Jag anser nämligen att västen ska kunna hålla mig och fyra 12-litersflaskor uppe. Jag hade bara glömt den stora skillnaden i flytegenskaper mellan stål- och aluflaskor. Med personalens hjälp och med en massa gummiremmar lyckades vi begränsa vingens vilja att bestämma över dyket.

Nu var checkdyket inget dekodyk. Med två fyllda etappflaskor var jag senare en aning för tung under hela dyket. Jag fick alltså bittert ångra att jag inte varit tillräckligt förutseende. Jag upptäckte också att kameran inte hade lika bra plats som den brukade. Fast utan en stor bylsig torrdräkt gick det i stort sett på ett ut.

Vraket AIDA 2 vid Brothers Islands är som gjort för teknisk dykning. Men djupet kan lura dig. Även om det är mer än 60 meter till ytan, är ljuset och vattentemperaturen i stort sett den samma som på 20 meter.

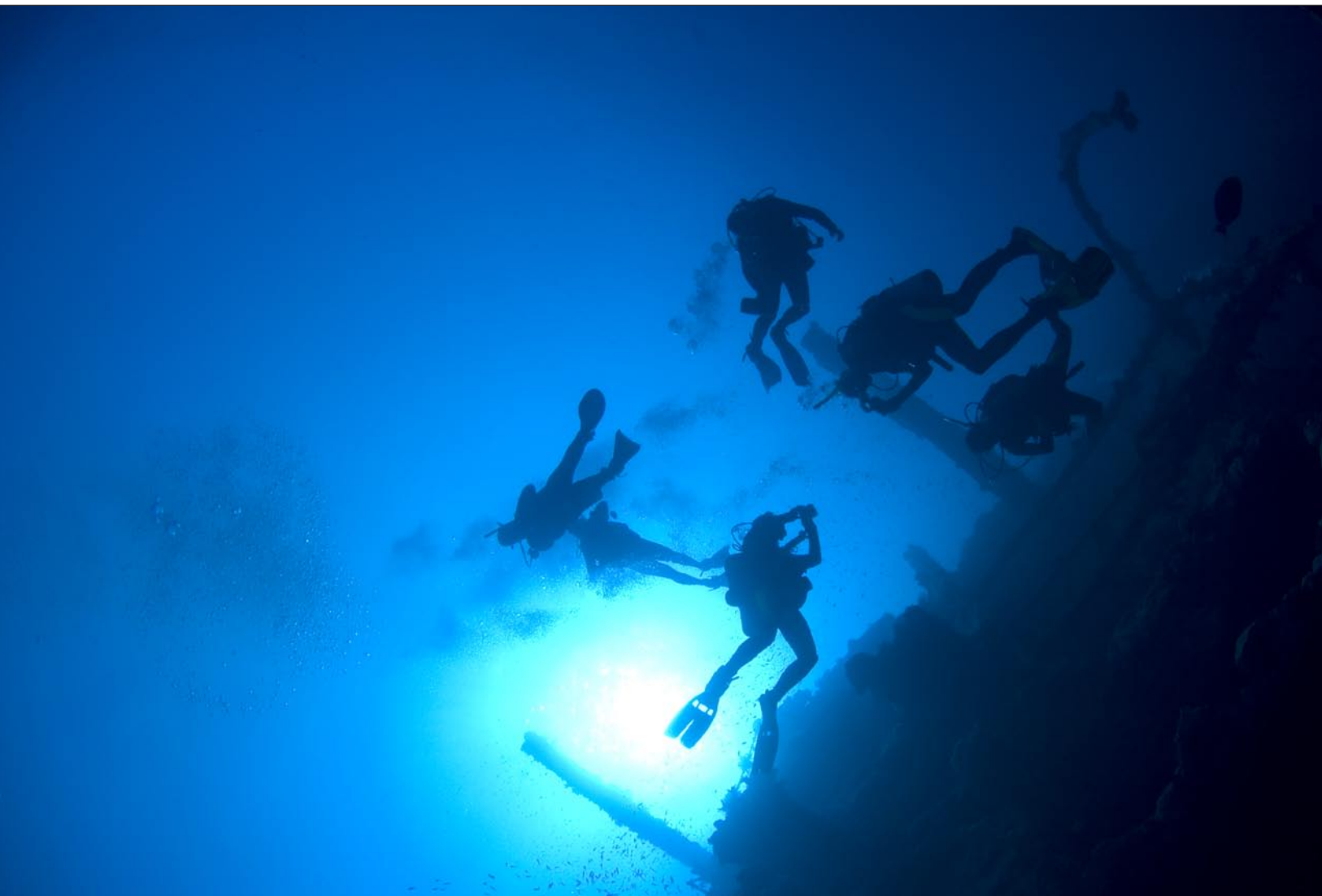
Tech heaven Färden gick till Brothers Islands. De är två små öar en bra bit ut på Röda Havet. Den stora heter fantasifullt nog Big Brother. Där finns ett fyrtorn och en mindre fyrvaktarbostad med en liten skara fyrvaktare. Den andra heter (tja – gissa själv...) och är obebyggd. Havet är mycket djupt runt bägge öarna. Enligt vår skeppare stupar det brant ner till 1 500 meter. Lyckligtvis finns det platåer i branterna. De har gjort trakten till ett ypperligt dyksområde. Även mycket stora arter kommer nära intill öarna. God vattengenomströmning gynnar fantastisk tillväxt hos både hårda och mjuka koraller. Även några fartyg har genom tidernas lopp kommit lite för nära korallbranterna. Minst två stora fraktskutor har slutat sina dagar på norra sidan av Big Brother.

NUMIDIA byggdes i Skottland 1901. Den 140 meter långa fraktskutan hade precis tagits i drift. Efter sin jungfruseglats gick hon genom Röda Havet. Kaptenen hade överlåtit bryggan till styrmannen. När fartyget passerade Brothers ville han bli uppkallad igen. Han hade nog inte tänkt sig att bli uppmärksam på ankomsten på det sätt som skedde. Av misstag rände skeppet rakt på revet – på samma ställe där AIDA 2 senare kom att ligga. Manskapet försökte förgäves att dra NUMIDIA flott. Sedan lämnade de skeppet. Hon sjönk inte omedelbart. Under de närmaste sju veckorna lyckades man bärga lasten. Lugnt och stilla fick vind och sjögång tag i skrovet. Hon bröts sönder och slutade sina dagar på en mycket brant revsluttning. Aktern ligger på 85 meters djup.

AIDA 2 var en fransk skuta från början av 1900-talet. Fartyget var i den egyptiska flottans ägo. Hon var 75 meter lång och seglade mellan de egyptiska hamnarna som förrädsfartyg för fyrtornen. Under Andra Världskriget användes hon för att transportera trupper. Hon sänktes faktiskt redan på den tiden. Man lyckades bärga henne och hon fortsatte i trafik till 1957. Då skadades hon i svårt väder medan manskapet höll på att lossa förnödenheter till fyrtornet. Besättningen räddades över till ett annat fartyg. AIDA 2 drev ett par hundra meter och fastnade på revets nordsida. Där sjönk hon och blev hängande nästan lodrätt på korallväggen. Skrovets djupaste del ligger på drygt 60 meter.

Gula sköldpaddor Havet låg spegelblankt när vi anlände till Brothers. Jag kunde inte föreställa mig en mera fascinerande dykplats. Tyvärr var det redan sent på eftermiddagen. Så här års mörknar det redan vid femtiden. Det blev alltså bara ett ultrakort mysdyk för att testa konfigurationen. Resten av kvällen nöjde vi oss med att blanda gas och planera morgondagens dyk. Pysset tog nästan hela kvällen. Vi var 22 dykare ombord. Sju av oss skulle dyka trimix. Bland dem använde fyra dykare Inspiration-rebreather. Jag var den ende tekniske dykaren ombord utan multigas dator som kunde hantera trimix eller flera olika gasblandningar på samma dyk. Jag var alltså tvungen att planera mina dyk minutiöst. Däremot kunde rebreatherdykarna med sina VR3-datorer köra multilevel hej vilt precis som det föll dem in.

Morgonen randades. Vi techdykare åtnjöt särbehandling. Varenda dykguide får gråa hår av att se hela akterdäcket fullproppat med dykprylar. Så – iväg med oss för att göra plats åt de andra! Vi hade planerat ett dyk till 62 meter på AIDA med 40 minuters dekompression. Med stor glädje såg jag fram emot att komma ner i det stora blå och få lite luft under vingarna. Zodiaken släppte av oss precis intill väggen ovanför några vrakdelar. Dem fanns ingen tid att titta närmare på. Först en snabb bubbelkoll för att leta otätheter i systemet. Sedan bar det av ner i djupet. Framför mig låg Inspiration-dykarna och visade vägen. De liknade en flock gula sköldpaddor. Jag tog några bilder av nedstigningen. Då vände sig en av dem om och vinkade åt mig att skynda på. Inspiration-

dykare ser lite klumpiga ut. Men det är enkelt att se och följa den stora gula ryggskölden. En av dem var min parkompis. Förträffligt.

Nedstigningen gick utmärkt. Vi rundade den stora prorellern. Vattnet var överraskande varmt och klart. Vraket hade små och stora skrymslen där vi kunde kika in. Det fanns en del liv där inne. Personligen har jag aldrig funnit något större nöje i att studera färggranna fiskar på varma breddgrader. Jag kan bara konstatera att ”de såg likadana ut allihop”.

Däremot var det en utsökt njutning att sväva i det stora oändliga mörkblå vattnet. Jag kunde se korallväggen fortsätta ända upp till ytan och långt nedanför oss. Det såg ut som om vraket satt fast med tuggummi mot väggen och kunde rasa ner vilket ögonblick som helst. Högt ovanför oss myllrade det av liv. Inte bara fiskar. Förvisso även massor av dykare på samma vrak. Ännu en självklar anledning att börja dyka tekniskt. Det är lugnare och mera rofyllt på djupet.

Slagsida Uppstigningen gick fint till att börja med. Vraket låg där ju som en väl upplyst huvudgata. Det fanns massor att titta på under alla dekostoppen. Men sedan strulade det till sig. Efterhand började mina etappflaskor bli tömda. Då kom jag i konflikt med fysikens lagar. Något intressant hände. Ur flaskpaketet på ryggen hade jag förbrukat det mesta av gasen under dyket. Alltså började paketet att sträva upp mot ytan. Sedan var även mina etappflaskor på väg att tömmas. De blev lättare och lättare. Själva problemställningen är förstås allmänt känd. Jag hade också tillräckligt

med bly för att hålla mig avvägd. Men plötsligt inträdde ett irriterande samarbete mellan väst och flaskor. Ett allvarligt fel med min konfiguration avslöjades. Normalt sitter min väst stadigt monterad på ryggsplattan. I sin tur är plattan hårt fastspänd på mig. Normalt brukar jag inte heller ha luft i västen förrän på ytan. Därför hade jag inte lagt märke till att västen hade stora lösa ”luftpåsar” i nederkanten. Jag låg i horisontell ställning och dekomprimerade. På grund av att flaskorna strävade att flyta upp fick all luften i västen chansen att krypa ner till dess underkant. Luftvandringen höll bokstavligen på att vända mig på huvudet. Har du provat någon gång att stå på huvudet och ha en stor kamera med två blixtrar runt halsen och två etappflaskor hängande utefter sidorna? Jag kan lova att det var obehagligt. Alltihop rasade ner i skallen på mig.

Länge låg jag och kämpade. Till slut gav jag upp. Jag väddade till parkompisen att kolla vad som hänt. Själv kunde jag ju inte se de två stora påsarna med luft som var skuld till malören. Han såg dem omedelbart. Och han dök med rebreather. Alltså kunde jag höra honom skratta högljutt åt mig i munstycket. Men han kunde inte hjälpa. Situationen måste ha liknat att leka med en halvfylld ballong nere i vattnet. Nu var problemet åtminstone lokaliserat. Jag lyckades få in en hand bak på ryggen och klämma ihop den ena luftfyllda vingen. Genom att sedan simma med slagsida kunde jag hindra luften att vandra upp i vingpåsarerna.

Alltihop måste ha sett fullständigt dräpligt ut. En enarmad techdykare med en kamera hängande och dinglande under magen och med mer än 25 minuter kvar till ytan. Jag

ovan:

Uppe på det grunda vimlar det av sportdykare. Här nere i djupet – långt från trängseln – har vi lugn och ro.

motsatta sidan:

Tropisk tech-dykning är som två dyk i ett. Efter den första, djupa delen av dyket, väntar den långa etappuppstigningen. Ett moment som är förvillande likt ett vanligt multileveldyk.

var inte helt stolt över mig själv. Skönt att det inte inträffade i strömfyllda farvatten någonstans i Östersjön. Och jag som skulle ner till 80 meter påföljande dag! Jag måste hitta en smart lösning på mitt dilemma...

Hajbesök Eftermiddagen ägnades åt gasutvädring på Big Brother. Vi var uppe i fyrornet. Havet låg helt blankt. Vi fick se några leklystna delfiner vid horisonten. Besättningen på fyren var glada att träffa oss. De vistas här ute tre månader i sträck. Vad fördrivar de männe tiden med härute?

Tillbaka på båten flyttade vi lite av mina blyvikter från bältet till etappflaskorna. Sedan fixade vi en grenrem. Dessutom satte vi några extra gummiremmar på den stora vingen för att ytterligare reducera volymen på den. Naturligtvis måste vi ge oss iväg ut på eftermiddagen för att testa om det funkade. Det gjorde det som tur var. På väg tillbaka mot båten fick vi som en extra kontrollinstans besök av tre oceaniska vitspetshajar. De ville väl försäkra sig om att allt stod rätt till. Rebreatherdykare kan snacka med varandra i vattnet medan de andas i sina dammsugarslangar. Jag måste medge att det verkar smart. Men jag avskyr att höra dem säga "ooooohh shit" eller "oohh oooooohhhhhh". Det är nämligen ett ganska säkert tecken på att det finns hajar i närheten.

Jag har inte hört talas om att någon dykare blivit anfallen av den sortens hajar. Men ingen av oss tycktes ha lust att testa teorin. Vi låg en bra bit från väggen med 100 meter vatten under oss. Där kröp vi tätt ihop på 15 meters djup och försökte täcka varandras döda vinklar. Under tiden simmade vi de sista knappt tvåhundra meterna tillbaka till båten. Vi utgjorde förmodligen en rätt ömklig åsyn. Just då spelade det absolut ingen roll för mig.

Djupare dyk Vi hade tillbringat kvällen med att testa gasblandningar och meka med utrustningen. Ändå präglades nästa morgon av en hel massa småjusteringar för samtliga dykare. Det känns som om man aldrig blir helt klar med att rätta till remställ eller flytta D-ringar. Kanske kunde också viss anspänning spåras hos oss alla. Vi skulle ju ner på 80 meter på NUMIDIA. Jag hade hittat på ett fiffigt sätt att vika ihop kamerans blixrtarmar under nedstigningen. Sedan kunde jag enkelt veckla ut dem nere på djupet. Bottentiden är begränsad. Varenda minut är dyrbar. Jag var också lite betänksam. Kamerahöljet är bara godkänt till 60 meter. Visserligen var jag tämligen säker på att burken skulle tåla trycket. Men skulle rattar och reglage fungera? Kameran var försedd med supervidvinkel. Det var en surrealistisk syn att ligga vid den stora propellern på 80 meter och kunna se hela vraket i sökaren. Flera av rebreatherdykarna hade planerat sina dyk till 90 meter. Därför blev det några fina bilder av de gula sköldpaddorna medan de var nere och vände.

Tiden rann snabbt iväg. Ändå hann jag ta rejält många bilder i det djupa blå. Skönt att man är digital. Annars skulle jag nog ha blivit på dåligt humör under de långa dekostoppen. Den klassiska 36-bildersgränsen var snabbt passerad. Hela dyket tog två timmar. Innan jag kom upp hade jag gjort mer än 125 exponeringar. Dekompressionen genomförs ju inne vid revbranten. Där finns massor att se och fotografera. Aningen trevligare än att hänga på en lina i öppet vatten och bara räkna minuterna...

Flugorna och smällen Veckan förflöt lugnt. Vi genomförde en del häftiga tekniska dyk. På en safaribåt går det att kombinera det lätta och behagliga dykarlivet med djupa och krävande dyk. Det är en bra kombination. Dyk-

motsatta sidan:
En flock med gula sköldpaddor i neopren tar sig fram nästan helt utan bubblor...

Foto: Martin Örnroth

Boka Hurricane för våren 2006

Allt detta ingår:

- flyg Skandinavien - Egypten t.o.r
- egyptiskt visum
- alla transfers
- del i hytt med eget badrum
- all mat, läsk, juice, te, kaffe och vatten ombord på båten
- 6 dagars dykning @ 3-4 dyk per dag, lån av 12L flaska, vikt och viktbalte, guide
- alla marinparksavgifter
- del i dubbelrum sista natten med halvpension

Aktuella resedatum:

- 20 jan - Simply The Best
- 27 jan - Brothers Islands
- 3 feb - Daedalus & St Johns
- 17 feb - Brothers Islands
- 3 mar - Daedalus & St Johns
- 10 mar - Simply The Best
- 24 mar - Daedalus & St Johns
- 7 apr - Simply The Best

H u r r i c a n e

Hurricane ingår i
Oxygene Red Sea Fleet

Scuba Travel
info@scubatravel.se
Tel: 0301 - 22 100
www.scubatravel.se

ställets lättillgänglighet skapar lugn. Vi behövde sällan ägna lika lång tid åt förberedelser som annars är typiskt för teknisk dykning. Ett tekniskt dyk under tropiska förhållanden är som att få ett extra avkopplingsdyk på köpet. Två flugor i en smäll. Den tekniska delen av dyket gör man på stort djup. Sedan följer en långsam etappuppstigning. Med sin karaktär av multileveldyk liknar uppstigningen till förväxling ett vanligt revdyk. De sista dekostoppen på 9, 6 och 3 meter kan lätt bli 45 minuter. På sådana djup finns massor att se och fotografera.

Vi började redan fundera på vart vi skulle styra kosan på nästa resa. Helst ett ställe med branta väggar, djupa vrak och mörkblått vatten. □

TIO TIPS FÖR TECHSAFARI

1. Försök alltid att planera resan med en parkompis du känner väl. Då går det att stämma av förväntningar och jämföra erfarenhetsnivåer redan på hemmaplan.
2. Börja med att ta upp en detaljerad dialog med researrangören. Vad finns på plats på resmålet? Se till att få det bekräftat – speciellt vad gäller missförstånd kring vad gasfyllning kostar. Är inte fyllningar inkluderade i resans pris? Då kan priset kullkasta vilken resebudget som helst. Försäkra dig också om att båten har tillräckligt gasförråd. Det är dumt att få ebb i förrådet långt från land.
3. Var hundraprocentigt självförsörjande på reservdelar och verktyg. Fördela behoven mellan gruppens deltagare. Alla behöver inte ta med sig samma verktyg... Ta med rejäla förråd av karbinhakar och buntband. Se till att kunna fixa alla haverier själva.
4. Under nya och främmande förhållanden ändras behovet av utrustning. Se till att göra en komplett och utprovad lista över utrustningen hemma. Tänker du hyra utrustning? Då är det viktigt att du känner till dess storlek och egenskaper i förväg.
5. Dyken genomförs ofta på korallbranter eller vid bergväggar. Dykprofilen liknar då multileveldykning. Trimixdator som kan hantera flera gasblandningar är oundgänglig sådana gånger.
6. Se till att planera in minst två testdyk. Du kommer förmodligen att bära en annan dräkt än du brukar göra. Då är det skönt att hinna justera både blymängd och balansering på plats innan "allvaret" börjar.
7. Se upp – vattnet är klart! Djupet känns inte alls lika stort när man kan se båten i ytan 50-60 meter ovanför sig. Att överskrida planerat maxdjup är lätt hänt. Vid dykning med dekompensation finns inga marginaler. Det kan vara väldigt långt till närmaste tryckkammare.
8. Drick rikligt med vätska. Du dyker sannolikt med vätträkt. Då kan du lika gärna mäta kvaliteten på dyket i det antal gånger du har kissat i dräkten.
9. Försäkra dig om att personalen på båten är kompetent och kan assistera, fylla flaskor och hjälpa med utrustningen. Att ha minst en lokalt baserad teknisk dykare med på båten är ett måste.
10. Troligen har du med dig en laptop med dekoprogram för att planera dyken. Var rädd om den. Datorn mår inte bra av att flyttas mellan luftkonditionerade utrymmen och fria luften. Tänk om hela din dykplanering ligger på datorn. Och så strejkar den mitt i veckan. Då har du diskvalificerat dig för dekodykning i minst 24 timmar – försävit du inte kan rekonstruera alla data in i minsta detalj och överföra dem till en annan laptop.

Diving in Thailand

**The Junk
June Hong Chian Lee**

Liveaboard trips to
the Similan Islands,
Surin Islands and
Richelieu Rock.

www.thejunk.com
e-mail: asia@thejunk.com
fax +66 76 342453

Detailed info about our Live-Aboards, more specials and cool downloads are just a few clicks away: www.sinaidivers.com

100% sea view

**SINAI
DIVERS
DIVING CENTERS**

www.sinaidivers.com
Sharm el Sheikh – Dahab – Hurghada – Safaris

* Nitrox not available in Hurghada and on board of Ghazala II.